

Rachel Bluwstein: Zemer Nugeh - רַחֵל בְּלוּוַסְטַיִן / Smutna piosenka (tł. Ela Binswanger)

Rachel Bluwstein: Smutna piosenka

Czy słyszysz mój głos, a w mym głosie szloch,
Ty, który jesteś daleko, mój najdroższy?
Czy słyszysz wołanie mojej krwi i moc
Błogosławieństwa byś był najszcześniejszy?

Świat jest taki ogromny i ma tak wiele dróg,
Stykają się na chwilę, rozstają na wieczność,
Człowiek szuka, lecz to dużo dla jego nóg
I nie znajdzie tego, co stracił bezpowrotnie.

To już jest może mój ostatni dzień,
Będę na ciebie czekać do ostatniej chwili,
Gdy zbliży się czas pożegnalnych łez,
Czekam, jak na kochankę Rachel z Biblii.

(tł. z hebrajskiego z pomocą wersji angielskich: Ela Binswanger)

*

Rachela (hebr. רַחֵל Rachel owieczka) - postać z biblijnych i midraszowych legend opisujących początki narodu żydowskiego, żona patriarchy Jakuba, matka dwóch pokoleń Izraela (Józefa i Beniamina). Córka Labana i siostra Lei.

Podróż Jakuba na Wschód (do Mezopotamii) w poszukiwaniu żony z własnego ludu, spotkanie z Rachelą przy studni i wprowadzenie go przez nią do domu Labana relacjonuje we wschodni sposób typowy dla tamtejszych baśni 29 rozdział Księgi Rodzaju. Zakochany w Racheli Jakub zgodził się, by służyć jej ojcu przez siedem lat i otrzymać ją za żonę. Laban zaakceptował propozycję, a siedem lat wydało się Jakubowi "jak dni kilka, bo bardzo miłował Rachelę". Laban oszukał jednak Jakuba, pod koniec siedmioletniego okresu służby "wprowadzając do Jakuba" nie piękną Rachelę, ale jej brzydszą starszą siostrę Leę. Razem z Leą dał Jakubowi niewolnicę Zilpę. Jakub odkrył oszustwo dopiero po nocy spędzonej z Leą – Laban usprawiedliwił oszustwo zwyczajem wydawania za mąż najpierw starszej córki, obiecał jednak dać mu także Rachelę w zamian za kolejne siedem lat służby. Po siedmiu latach otrzymał ją i niewolnicę Bilhę.

Lea urodziła Jakubowi synów: Rubena, Symeona, Lewiego i Judę, Rachela była bezpłodna - razem z zazdrością o miłość Jakuba (który darzył nią tylko Rachelę) i urodę składało się to na konflikt między siostrami. Rachela, nie mogąc dać Jakubowi dzieci, dała mu za żonę niewolnicę Bilhę - dzieci Bilhy miały być według ówczesnych zwyczajów (zgodnie z Kodeksem Hammurabiego) uznane za dzieci Racheli. Bilha urodziła dwóch synów, Dana i Naftalego. Lea, która nie miała więcej dzieci, bo Jakub nie chciał z nią współżyć, postanowiła dać Jakubowi za żonę niewolnicę Zilpę, która urodziła Jakubowi Gada i Asera. W zamian za mandragorę Rachela pozwoliła Lei jeszcze raz zbliżyć się do Jakuba, z którym miała synów

Issachara, Zabulona i córkę Dinę.

Rachela także w końcu urodziła Jakubowi syna, ukochanego przez niego Józefa. Wtedy po latach spędzonych w domu Labana Jakub powrócił do kraju przodków. Rachela umarła przy porodzie najmłodszego syna Jakuba, Beniamina.

*

Wiersz "Zemer Nugeh" ("Smutna piosenka") był komponowany kilkakrotnie. Tutaj Ofra Haza wykonuje go do melodii Joe Moustakiego (w oryginale śpiewaną przez duet Parvarim).

Ofra Haza, właśc. Bat-Szewa Ofra Chaza-Aszkenazi, hebr. אפרה חזה (19 listopada 1957 w Tel Awiwie - 23 lutego 2000 tamże) - izraelska piosenkarka, kompozytorka i aktorka, nominowana do Nagrody Grammy, powszechnie znana jako "Izraelska Madonna" oraz "Wschodnia Madonna". Jej głos został sklasyfikowany jako mezzosopran. (z Wiki, cd. przypis 4)

<https://www.youtube.com/watch?v=-daLyMftsyw>

אפרה חזה: זמר נוג'ה - יוסף מוסטקיה

אפרה חזה, יוסף מוסטקיה,
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה -
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה?

אפרה חזה, יוסף מוסטקיה.
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה.
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה,
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה.

אפרה חזה, יוסף מוסטקיה,
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה,
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה,
אפרה חזה, יוסף מוסטקיה.